

nyitani, azt feleltet: igen, egészen határozottan.

A továbbiakban kijelentette, egyetlen szándéka, hogy Amerikával, Nagybritanniával és a többi szövetséggel karöltve haladjon. Ennek megfelelően a Dakarban, Alexandriában és az északafrikai kikötőkben horgonyzó hadihajók csatlakozni fognak a brit és amerikai tengeri haderőhöz. (MTI)

Angol hírek Franciaországról

A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti, hogy a francia rádió szerdán este élesen visszautasította az angol szász rádiók Franciaországról terjesztett propagandahireit. Angol részről többek között azt állí-

tották, hogy a páris-marseille és a Páris-biarritzi vasutvonalat dinamitmerénylettekkel használhatatlanná tették és Avignonban véres összetűzések voltak, mivel az ottani katonák nem akartak leszerelni és kaszányájukat felgyújtották. A francia rádió mindezeket a híreszteléseket — akárcsak a lyoni tömeges letartóztatásokról szóló hamis híreket — élesen visszautasította és kitalált propagandának minősítette. Ezt a hirpolitika csupán egyik részlete annak a rendszeres hadjáratnak — mondotta a francia rádió, — amelyet az angol-szászok és a szovjet azért folytatnak, hogy Franciaországot a világ közvéleménye előtt befeketítsék.

Tartálytengeralattjáró, a német flotta „elsőszámu fejőstehene”

Berlin, december 17. Az Interinf jelenti: Néhány nappal ezelőtt az angol hírszolgálat egy tartálytengeralattjáróról beszélt, amelyet „első számu fejőstehennek” nevezett, amely az egymástól távolies tengereken működő német tengeralattjárókat üzemanyagokkal és más szükséges dolgokkal ellátja. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda tengerészeti munkatársa a következő megjegyzést fűzi ehhez a hírhez, amelyet fogalmazását tekintve az angol hírszolgálat meglepetésnek szánt a világ számára:

Ennek a hírnek egyetlen újdonsága a fejőstehen megjelölés, de ez sem az angol hírgyűnősegtől származik, mer az elnevezést maguk a német tengeralattjáró hajósok adták, akik számára ez az uszó, szük-

ség esetén láthatatlanná váló utánpótló állomás valóban olyan szerepet tölt be, mint a fejőstehen. Magától értetődik, hogy ezek a búvárnaszádutánpótlók az előző és a mostani világháború gazdag tapasztalatai alapján készültek el úgy, ahogy azt a mindenkor hadműveleti terület megkívánja. (MTI)

Japán csapatösszevonások az indiai határon

Róma, december 17. A Stefani-iroda jelenti: A Piccolo sanghaji tudósítója szerint a japánok jelentős csapatösszevonásokat végeztek az indiai határ mentén, ugyanakkor újabb légi támaszpontokat létesítettek a Salamon-szigeteken.

(MTI)

Újabb rendelet az iskolák karácsonyi szünetéről

Február 3-án kezdődik a második félév az egyetemeken

Budapest, december 17. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a budapesti, kolozsvári, debreceni, pécsi és szegedi tudományegyetemeken és a műszaki gazdaságudományi egyetemeken folyó tanévben a második félévi előadások 1943 február 3-án kezdődnek. Ugyanezen az egyetemeken a rendes beiratkozások január 18-tól

február 1-ig tartanak.

A rendelet továbbá kimondja, hogy a folyó iskolai évben a karácsonyi szünet minden középiskolában, közép-fokú iskolában, szakiskolában és népiskolában, tekintet nélkül az iskola jellegére, fűtési berendezésének rendszerére és a fűtőanyagkészlet mennyiségére, december 20-án kezdődik és 1943 január 24. napjával végződik. (MTI)

Karácsonyi vasuti korlátozások

Budapest, december 17. A karácsonyi nagy utasforgalommal kapcsolatban a MÁV felhívja a közönséget, hogy utazásait feltétlenül a legszükségesebb mértékre korlátozza, mert a MÁV hasonló időszakban jelentkező utastömegeket ez alkalommal nem tudja elszállítani.

Budapest december 22-től január 2-ig a jegy kiszolgáltatást a vonatok befogadóképességének határáig korlátozzák. A távolsági vonatokat csak úgynevezett „vonat-használati jegy” ellenében lehet igénybevenni. (MTI)

Rendelet a városi orvosokról

Budapest, december 17. A belügyminiszter rendeletet adott ki a városi orvosi, a közszéki orvosi és a körorvosi szolgálatról. A rendelet, amely a Budapesti Közlöny pénteki számában jelenik meg, szabályozza a városi, községi és a körorvos szolgálati viszonyait, feladatukat, feyelemi felelősségüket és díjazásukat.

Egy másik belügyminiszteri rende-

let a hatósági orvosi állások betöltésénél megkívánt pályázatról és egyes orvosi állások elnyeréséhez szükséges előzetes felsőbb hozzájárulás kiközléséről intézkedik. (MTI)

A MÉP ezévi utolsó értekezlete

Budapest, december 17. A MÉP csütörtök este Akadémia-utcai székházában tartotta a parlament karácsonyi szünete előtti utolsó értekezletét.

Varga József iparügyi miniszter bejelentette, hogy a párt illetékes bizottságai már megkezdtek a munkaközvetítés államosításáról szóló törvényjavaslattervezetnek a tárgyalását.

Király József országgyűlési képviselő, aki mint pap legutóbb látogatást tett a keleti fronton küzdő honvédeknek, beszámolt arról, hogy igen jó hangulatot és nagy bizalmat talált honvédeknek, akiket ottlét a győzelem akarata és az a tudat hat át, hogy ha áldozatok árán is, de kivívják a magyar győzelmet.

A lelkes tapssal fogadott beszámoló után Kállay Miklós miniszterelnök az utolsó összejevetel alkalmával megköszönte a párt szeretetét, ragaszkodását és boldog ünnepeket kívánt a párt tagjainak. (MTI)

Szinyei-Merse kultuszminiszter nyilatkozata a felsőházban a szegedi egyetem fejlesztéséről

Varga miniszter a kereskedelem új szakmai szervéről, Nagy Vilmos honvédelmi miniszter a hadseregről beszélt

Budapest, december 17. Részleteiben tárgyalta csütörtökön a költségvetést a felsőház. Az első szónok Nagy Antal, az iparügyi tárca költségvetésével foglalkozott. A iparosságot érdeklő különböző problémákról és azok megoldásáról beszélt, majd Biró István, az Erdélyi Párt tagja fejezte ki háláját Varga József iparügyi miniszternek, aki a felszabadult erdélyi kisiparosság érdekében minden lehetőt megtett.

A felszólalásokra Varga József miniszter válaszolt. Rámutatott arra, hogy mindkét tárca a hadiipari termelés és hadianyaggazdálkodás szempontjából elsőrendű szerepet tölt be az ország gazdasági életében. A kereskedelmi tárcánál új feladatok megoldását kívánta a nemzeti akarat. Utalt a miniszter arra, hogy a magyar keresztény társadalom nagyobb teret hódított a kereskedelemben. A magyar keresztény társadalom széles tömegei helyezkedtek el a kereskedelemben és ezen az úton tovább haladnak. Részletesen beszélt ezután a kereskedők érdekképviseleti új szervének megalkotásáról. Ez a szerv csupán kereskedőket foglal magában és a kereskedelem minden fontos kérdésében, mint tanácskozásszerve fog tevékenykedni egyéb fontos funkciói mellett.

A kereskedők új érdekképviseleti szerve bizonyára ki fogja magából rekeszteni az oda nem való elemeket. Elvárja, hogy az új érdekképviselet számolni fog az adott helyzettel, de a jövőre is előretekint. Ma az árú a fő tényező. Európa konszolidálása után meg fog változni a helyzet és a vevő fog dominálni. Erre az időre fel kell készülni a kereskedőknek és előrelátni arra is, amikor nem kell protekció ahhoz, hogy áruhoz jussanak, hanem a kiszolgálás, az üzleti forgalom vitele valóban a keresztény etika alapján igazságosan és udvariasan történik. A kereskedőknek vigyázni kell arra, hogy el fog következni az az idő, amikor, mint ahogyan a múltban is volt, a vevő igényeinek a kielégítése jelenti a kereskedelem eredményes működését.

A miniszter felszólalása után részleteiben is elfogadták az ipari tárca költségvetését.

Voinovich Géza igen éles kritikát gyakorolt a Nemzeti Színház igazgatójának tevékenységéről. Kijelentette, hogy a Nemzeti Színház feladata a nyelv ápolása lenne, mégis ott tartunk, hogy a napilapok fellépése következtében az igazgatóságnak beszélő tanfolyamokat kellett rendeznie a Nemzeti Színház színészei számára. A Nemzeti Színháznak másik feladata a drámairodalom fejlesztése lenne, ma azonban a Nemzeti Színház a dráma temetője. Németh Antal, a Nemzeti Színház igazgatója az ő javaslatára ösztöndíjjal járt külföldön. Sajnos, azonban nem sokat tanult, hanem sokat eltanult. Olyan dolgokat hozott magával, amelyek ott már a múlt emlékei. Az előadások nem is néha, olyanok, mint egy-egy növendékvizsgaelőadás. A kritika egy idő óta, nemcsak a háború alatt, tilos még művészi kérdésekben is. Az intézmények általában munkájukkal szerezzenek tekintélyt és ne azzal, hogy a kritikát törekszenek elnémítani.

Szólt ezután Voinovich Géza a magyar film-kérdéséről és megállapíto-

ta, hogy a technikai eszközök jók, de a magyar filmek sablonosak. A filmek ma odáig mennek, hogy még a nyelvtani helyességre sem ügyelnek. Nema gáncsoskodás beszél belőle, hanem a kultúra szeretete. Szólt ezután Márai Sándornak a nemzetevelésről kiadott röpiratára és idézte belőle azt a mondatot, hogy egységes magyar faj képletet nem tudunk majd teremteni, de egységes, minden osztályt, minden réteget átható műveltséget, amely az egész nemzetet összetartja, igen. Ez tudna erőt adni nekünk itthon is. A költségvetést elfogadta.

Báró Kaas Albert és Horváth Győző püspök beszéde után Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter válaszában megemlítette, hogy foglalkoztak a felszólalók a szegedi egyetemmel, kérve a csonkaság megszüntetését és a jogi kar visszaállítását. Már elődje leiratot intézett az egyetemi tanácsához és a városhoz arról, hogy tervbevette a jogi kar működésének újból való megindítását. Szeged valóban minden elismerést megérdemlő alkotókésziséget tanusított a múltban is, a jelenben is. Ezt megfelelően honorálni kell. De nem könnyű a kérdés, mert nem kedveznek sem az építkezési anyagviszonyok, sem a pénzügyi viszonyok. Reméli, hogy a háború után megvalósulhatnak ezek az építkezések, a jogi kar elhelyezése.

Ami az orvoshiányt illeti, a kormányzat iparkodik minden eszközzel megkönnyíteni az orvosképzést és kedvet kelteni az orvosi pályára. A közeljövőben szabályrendeletet szándékozik kiadni, amely az orvosképzés időtartamát a kötelező kórházi gyakorlatnak a tanulmányi időbe való beolvásztásával öt évre szállítja le.

Szólt a jogi oktatás reformjáról. Ezzel a kérdéssel a legrövidebb időn belül foglalkozni kíván, már meg is adta a megfelelő utasításokat.

Végül foglalkozott a miniszter Voinovich Gézával a Nemzeti Színház kapcsolatos kijelentéseivel. Nem akar a Nemzeti Színházra vonatkozólag kötelező kijelentést tenni, de talán három hete értekezletet tartott a három állami színház igazgatójának bevonásával; az értekezleten szóba kerültek mindazok a kérdések, amelyeket Voinovich Géza hozzáféréssel, szellemesen, de kissé élesen előadott. Várja etekintetben az érdekelt három állami színház igazgatójától, így a Nemzeti Színház igazgatójától is a közeljövőben a megfelelő feltevéseket.

A kultuszminiszter beszéde után Nagy Vilmos honvédelmi miniszter emelkedett szólásra:

— A magyar nemzet — mondotta a honvédelmi miniszter — most a legmagasabb erkölcsi cél, a keresztény erkölcsi világrend érdekében folytat élet-halálharcot. Ez a gondolat szabja meg nemcsak célunkat, hanem a részvétel mértékét és ez kell, hogy irányítsa nemzetünk útját más államokkal szemben is.

— Ma a háború megnyerése az első cél. Harckész, egységes szellemű magyar honvédek kezében van a magyar jövő záloga. Össze kell tehát forrnunk a harcoló hadsereggel. A hadsereg korszerű fegyverzettel való ellátása tervszerűen folyik, a háborús tapasztalatok értékesítésével. Intézkedett, hogy a honvédség bocsásson harca annyira bevonult szénbányász és számunkást, amennyit csak tud. A falkitermeléshez kisegítő szolgálatot szándékozik adni.

A felsőház általános helyesléssel és tapssal fogadta a miniszter beszédét, majd részleteiben is elfogadta a költségvetést. Szombat délelőtt 11 órakor tartja a felsőház legközelebbi ülését.